

مرکز تحقیقات اسلامی

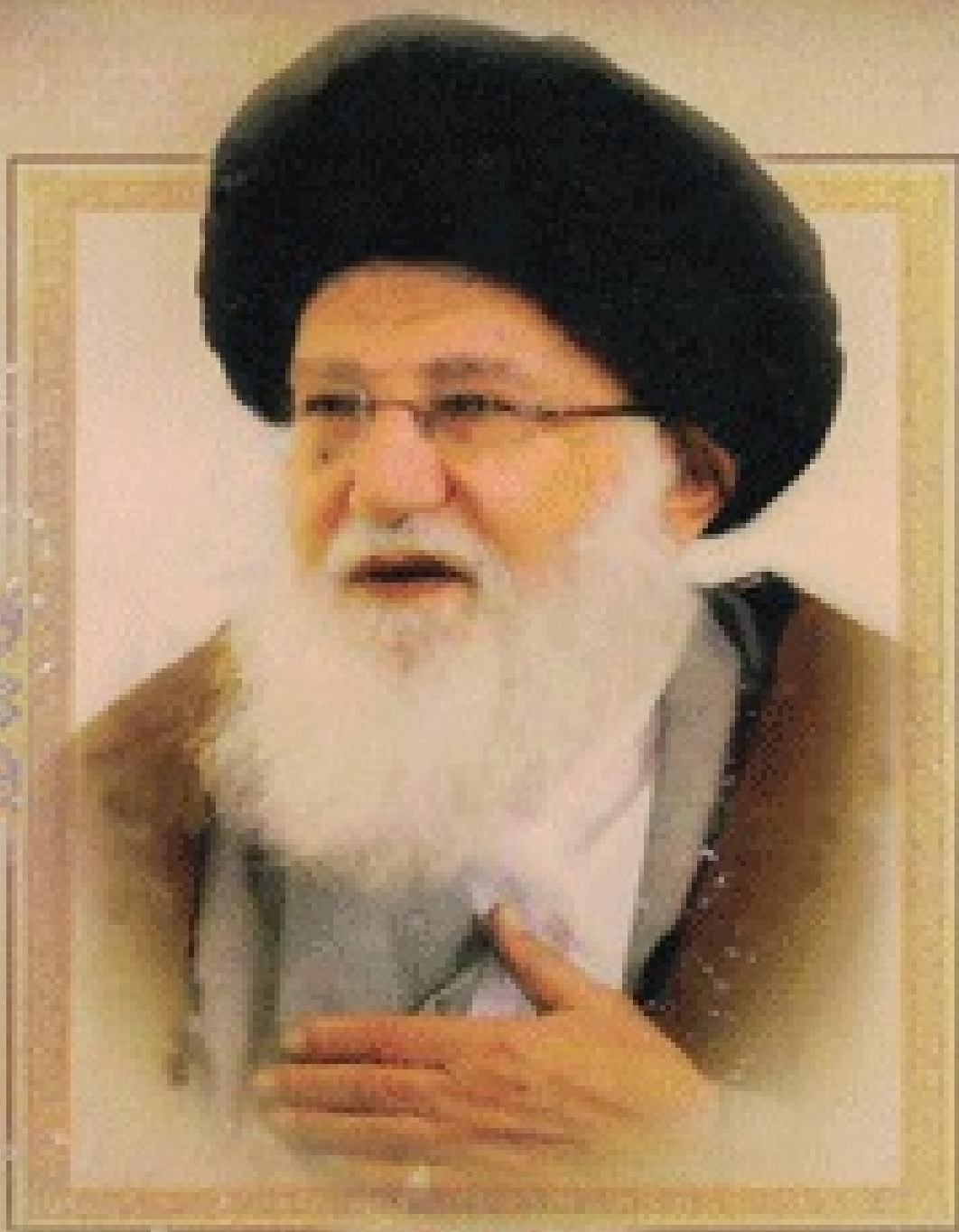
اصفهان

گامی

عمران
علیه السلام

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

مکتبہ اسلامی حوزہ بنیانیہ مولانا ابوالکلام آزاد
پبلشرز، لاہور، ۱۹۹۶ء

۸۷
ذوالفقار

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ماهنامه ذوالفقار 87

نویسنده:

سید مجید نبوی

ناشر چاپی:

مدرسه علمیه ذوالفقار اصفهان

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۶	ماهنامه ذوالفقار ۸۷
۶	مشخصات کتاب
۶	فهرست
۸	اسوه فضیلت و قفاهت
۱۱	«تولد و نسب»
۱۱	«تحصیل»
۱۳	تدریس
۱۴	«مشایخ اجازه»
۱۴	تالیف
۱۴	اشاره
۱۵	الف) تألیفات چاپ شده
۱۵	ب) تألیفات چاپ نشده
۱۷	خدمات اجتماعی و فرهنگی
۱۹	سیره عملی و اشاره ها از زندگانی استاد
۴۳	وظایف مسئولین در حکومت اسلامی
۵۱	درباره مرکز

مشخصات کتاب

ماهنامه ذوالفقار

نشریه داخلی مدرسه علمیه ذوالفقار اصفهان

به اهتمام جمعی از طلاب محترم

سال هشتم

شماره هشتاد و هفت

اردیبهشت ماه 1390

تهیه و تنظیم :

سید مجید نبوی

نشریه ذوالفقار ، نشریه داخلی حوزه علمیه ذوالفقار اصفهان میباشد

مسئولیت هر مقاله و نوشته بر عهده نویسنده ی آن میباشد.

مقالات رسیده در صورت برخورداری از موازین علمی پژوهشی منتشر میشود

نقل مطالب با ذکر مأخذ مجاز است.

نشریه در انتخاب مقالات آزاد است

نشانی :

اصفهان - مدرسه علمیه ذوالفقار تلفن : 09133188060

خیراندیش دیجیتال : انجمن مددکاری امام زمان (عج) اصفهان

ویراستار کتاب : خانم نرگس قمی

فهرست

بسم الله الرحمن الرحيم

اسوه فضيلت و فقاہت

حضرت آيت الله حاج سيد حسن فقيه

امامی قدس سره الشریف

«تولد و نسب»

«تحصيل»

«تدریس»

مشايخ اجازہ

تأليف

خدمات اجتماعی و فرهنگی

سیره عملی و اشارہها از زندگانی استاد

وظایف مسئولین در حکومت اسلامی

ص: 1

بسم الله الرحمن الرحيم

قال رسول الله صلى الله عليه وآله : فَضْلُ الْعَالَمِ عَلَى الْعَابِدِ كَفَضْلِ الْقَمَرِ عَلَى سَائِرِ النُّجُومِ لَيْلَةَ الْبَدْرِ وَإِنَّ الْعُلَمَاءَ وَرَثَةُ الْأَنْبِيَاءِ.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: برتری عالم بر عابد مانند برتری ماه شب چهارده بر سایر ستارگان است و در حقیقت علما و دانشمندان میراث پیامبرانند (1)

در روزگار محرومیت از رؤیت، خورشید به زیارت ستاره باید رفت و در غیبت به نسیمی از کویش روح نواز باید شد.

مطالعه زندگی یاوران خورشید و عالمان، ربانی مایه حیات دل‌های افسرده و دیداری است از عمق جان زیرا صداقت آنها انسان ساز است.

ص: 2

این دغدغه که چگونه کوله بار وظایف و مشکلات بر دوش کشیده شود، تنها با نظاره‌ی الگوهای صبر و توانایی تسکین خواهد یافت تأثیر پذیری از این الگوها همت را به اوج میرساند و حرکت را آسان میسازد.

اینان از ایثار ابراهیم علیه السلام سخاوت از صلابت موسی علیه السلام استواری از مهربانی مسیح علیه السلام، مهرورزی از خُلق و خوی محمد صلی الله علیه و آله زندگی از ایمان علی علیه السلام خداشناسی از صلح حسن علیه السلام ره پویی از آزادگی حسین علیه السلام عزّت و سروقامتی و از صبر مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف هدایت‌گری آموخته‌اند.

آنها در پیوند زمین و آسمان با هزاران موجی که هر یک صخره‌های اعتقادات را با شبهات، فلسفی، سیاسی و فرهنگی در می‌نوردند به مقابله برخاستند و با

فرونشانی آنها قلبها را به آرامش رساندند.

آری ذکر علما و اولیای الهی منزلگه بارش رحمت الهی و خاطره تلاش و کوشش آنها تقویت‌کننده عزم و اراده آدمی است که فارق انسان با سایر موجودات است.

آنان می‌آموزند که لذت و رفاه طلبی بدون عقیده و، اخلاق تکرار سراب طلبی‌هایی است که خستگی و ناکامی محصول آن است و در این وادی حیرت که پرتگاههای هول‌انگیز و گردنه‌های دزد خیز است راه بلدانی لازم است که

راه یافته‌ی کوی حق بوده رهنمایی و راهبری پیشه‌شان باشد.

در تفکر، شیعی دین‌شناسی در عصر، غیبت تنها از عهده کسانی بر می‌آید که در حوزه فقهی جامع و در حوزه، کلامی ژرف‌نگر و نسبت به تغییر و تحولات

جوامع، آگاه ترین افراد و عادل ترین مردم در عمل به فرامین الهی باشند، گویی

غیرت و پاسداری آنها شعائر فرهنگی شیعه درسی عملی برای هر دینداری

است که در حد توان، از ارزشها و هنجارهای فرهنگ دینی خود دفاع کند تا

بهره ای از دعای معصوم علیهم السلام - رحم الله من احیا امرنا برده باشد. حیات علمای دین و اولیای الهی آینه ای است که در آن
میتوان نشانه های حیات برتر یعنی علم و قدرت را مشاهده کرد و در سایه آن دانستن و چگونه زیستن را فرا گرفت

به هر حال قلم بی تابی می کند که به پاس سی و پنج سال فیض گیری از محضر

آن استاد بزرگوار در حوزه علمیه اصفهان اندکی از بسیار را بازگو کنم.

یک زمان خواهیم به پهنای فلک *** تا بگیرم وصف آن رشک ملک

خدایا توفیق ده تا با یاد کردن و اصلان لقایت و مقربان فنایت در این طریق حرکت کنیم.

سید محمد رضا هاشم زاده

اسفند ماه 1389

ص: 4

بسم الله الرحمن الرحيم

نوشته ای که فرا روی شماست نگاهی است گذرا به زندگی سراسر افتخار مدافع

بزرگ حریم اسلام و ولایت یعنی مرحوم حضرت آیت الله حاج آقا سید حسن فقیه امامی اعلی الله مقامه که خداوند روح آن بزرگوار را با اجداد طاهربینشان محشور گرداند.

«تولد و نسب»

استاد بزرگوار ما فقیه جامع، مفسر قرآن کریم از خاندانی پاک و اصیل، دودمانی

علمی و با فضیلت در تاریخ اول صفر 1354 قمری برابر با سال 1313 شمسی در جوار امامزاده عظیم الشان ابوالحسن زیدبن علی معروف به امامزاده درب امام از نوادگان امام صادق علیه السلام در محلهای مذهبی در دامان پاک مادری با فضیلت، سیده و با ایمان و پدری عالم و متقی پا به عرصه گیتی نهاد.

«تحصیل»

ایشان نخست در محضر پدر عالم و متقی خود مرحوم آیت الله حاج سید عطاء الله فقیه امامی قدس سره الشریف رشد و تکامل یافت و پس از به پایان رساندن تحصیلات ابتدایی در مدرسه برادران قدسی به سن شانزده سالگی به

ص: 5

اصرار پدر و سپس علاقه خویش به سن شانزده سالگی در حدود 1370 قمری

دروس مقدماتی را در حوزه علمیه اصفهان شروع کرد.

ابتدا در محضر پدر نمونه و دانشمند خود دروس مقدماتی حوزه مانند انموذج و شرح باب حادی عشر را آغاز نمود؛ سپس قسمتی از شرح الفیه سیوطی را نزد شاگرد عالم و فاضل پدرش مرحوم حاج سید محمد حسین اخباری آموخت. شرح نظام را در محضر مرحوم حاج سید ابوالحسن درچه ای و قسمتی سیوطی و مغنی و مطول را در مدرسه کاسه گران در محضر آیت الله میرزا محمد علی معلم حبیب آبادی فرا گرفت.

باب اول و رابع مغنی را خدمت مرحوم حاج آقا یحیی فقیه ایمانی رسیده و استفاده برد و مختصر المعانی منظومه در حکمت و مبحث ارث شرح لمعه را نزد، حکیم ادیب و، منجم مرحوم آیت الله حاج شیخ عباسعلی ادیب خواند. معالم را در محضر مرحوم حاج شیخ محمد حسین فقیه، آموخت و قوانین را از

مرحوم حاج سید محمد هاشمی بهره برد.

در مدرسه جده به درس عالم زاهد مرحوم آیت الله حاج شیخ محمد حسن نجف آبادی حاضر شد و جلد نخست شرح لمعه را نزد وی آموخت. هم زمان زمان با فراگیری این علوم و فنون علم طب را از مرحوم آیت الله حاج سید مرتضی موحد ابطحی فرا، گرفت و همچنین مدتی قبل از نماز مغرب در مسجد نو بازار

در درس هیئت مرحوم آیت الله حاج شیخ مجدالدین نجفی حضور یافت و آموخته

ص: 6

سپس در زمره شاگردان مرحوم آیت الله حاج شیخ احمد فیاض درآمد و جلد

اول «کفایه الاصول» و نیز بحث دلیل انسداد کتاب «فرائد الاصول» را به خوبی فرا گرفت؛ بحث برائت فرائد را نزد عالم زاهد مرحوم آیت الله شیخ علی قدیری معروف به گفرانی و بحث استصحاب و تعادل و تراجیح فرائد را در محضر استاد ماهر مرحوم آیت الله حاج علی مشکوه سدهی آموخت. سپس به مدت دو سال در درس عالم زاهد و متقی مرحوم آیت الله سید علی اصغر برزانی شرکت جست و جلد دوم کفایه الاصول را به پایان رساند.

مکاسب را در محضر فقیه اصولی مرحوم آیت الله حاج آقا حسین خادمی استفاده نمود و بالاخره محضر همو به مدت پانزده سال دوره خارج فقه و اصول را سپری کرد و از وی بهره فراوان برد

علاوه بر این تابستان ها که مرجع و فقیه اصولی مرحوم آیت الله العظمی حاج سید علی موسوی بهبهانی به اصفهان می آمدند در درس خارج فقه و اصول ایشان شرکت می. جست

تدریس

حضرت آیت الله امامی پس از تکمیل تحصیلات به تدریس دروس مختلف در زمینه های ادبیات، عرب، فقه، اصول، تفسیر، عقائد، اخلاق درایه و رجال پرداختند که گاهی به نه درس در روز میرسید او حدود بیست سال به تدریس خارج فقه مستمسک عروه مرحوم حکیم - جواهر الکلام مر- مرحوم آیت الله نجفی و مباحث اصول فقه (متن) کفایه اشتغال داشت.

ص: 7

معظم له به امر تدریس اهتمام و پشتکار و جدیت خاصی داشته و شاگردان بسیاری را تربیت کرده اند که هر یک از زمرهی علما و فضیلتی دینی به شمار آمده و مشغول، تدریس تبلیغ و ترویج دین مبین می باشند.

«مشایخ اجازه»

حضرت آیت الله فقیه امامی از تعدادی از علما اجازه روایت احادیث اهل بیت را

دریافت کرده اند که عبارتند از آیات عظام

1- آیت الله حاج سید شهاب الدین مرعشی نجفی.

2- آیت الله حاج سید محمد علی موحد ابطحی.

3- آیت الله حاج سید ضیاء الدین علامه.

4- آیت الله حاج سید محمد موحد ابطحی.

5- آیت الله حاج شیخ لطف الله صافی گلپایگانی

6- آیت الله حاج شیخ محمد فاضل لنکرانی.

7- آیت الله حاج سید محمد علی روضاتی.

8- آیت الله حاج سید حسن طباطبایی قمی.

9- آیت الله حاج سید محمد حسینی شیرازی

10- آیت الله حاج سید صادق حسینی روحانی.

تالیف

اشاره

حضرت آیت الله فقیه امامی (رحمه الله) از زمره دانشمندانی بودند که در امر تألیف

تصنیف موفق بودند و آثار علمی و تحقیقی متعددی به رشته تحریر در آوردند که در اینجا به تعدادی از آنها اشاره میکنیم

الف) تألیفات چاپ شده

- 11- پاسخ به شبهاتی پیرامون خمس (2 جلد)
- 12- نقش عقل در احکام الهی
- 13- آیا فهم قرآن آسان است؟
- 14- صراط مستقیم
- 15- فتنه ها از کجا آغاز میشود
- 16- مباحثی پیرامون بهائیت
- 17- شرح فرازهایی از خطبه حضرت زهرا علیها السلام
- 18- مظلومه تاریخ پیرامون حضرت زهرا علیها السلام
- 19- چهل حدیث

ب) تألیفات چاپ نشده

- 1- رساله ای در موضوع امامت
- 2- تنظیم العروه به شکل آموزشی
- 3- شرح زندگانی و خاطراتی از علماء معاصر
- 4- رساله ای در فلسفه حج
- 5- تقریرات درس هیئت مرحوم مجد العلماء نجفی
- 6- ایدئولوژی اسلامی
- 7- تفسیر سوره یوسف
- 8- قیامت (عربی)
- 9- فدک

10- اثبات وجود امام زمان عجل الله تعالى فرجه الشريف

11- شرح نبراس الهدى (قسمت حج ملاهادی سبزواری

12 - راجع صحابه

13 - ام مکتوم

14 - لقاء الله

15- عرفان در اسارت شیطان

16- تربیت در اسلام

17 آیین نبرد در اسلام

18 - مقام شهید

19 - پاسخ به بعضی از شبهات

20 - امامت

21- افکار بعضی از روشنفکران

22 - سنن الهی

23- تنظیم العروه تا آخر کتاب زکات

24 - صدها مقاله در موضوعات مختلف (فارسی و عربی)

معظم له علاوه بر تألیف اقدام به چاپ و نشر متون کهن علمی شیعه نموده که

میتوان به این موارد اشاره کرد

1- مطالع الانوار (جلد) تألیف مرحوم حجت الاسلام حاج سید محمد باقر شفتی

ص: 10

2- الرسائل الرجائيه (1 جلد) تأليف مرحوم حجت الاسلام حاج سيد محمد باقر شفتي

3- فلسفه احكام (2 جلد) تأليف ملا احمد اهتمام.

4- اللؤلؤه الغاليه في اسرار الشهاده (1 جلد) تأليف مرحوم آيت الله سيد ابوطالب

حسيني قائيني

5- ترجمه منهج الرشاد، تأليف مرحوم مولي محمد باقر شريف.

6- جامع الشواهد، تأليف مولي محمد باقر شريف.

7- يادگاري از خطبای، پيشين تأليف مرحوم حجت الاسلام والمسلمين محمد حسين امامي العريضي (معروف به قوام المحدثين).

خدمات اجتماعی و فرهنگی

از قسمتهای جالب در زندگی این بزرگ مرد مبارزات مستمری است که با فرقه های گمراه و مفسد از قبیل بهایی، ها، کمونیست، ها التقاطی ها و وهابی مسلک های داخلی و خارجی داشته اند و با بحث های گسترده و مناظرات مستدل در رسوا نمودن و محکوم کردن آنها نقش بسیار مؤثری ایفا کرده اند. همچنین معظم له در تأسیس و یا تجدید بناء و تعمیر بسیاری از مدارس علمیه اصفهان اقدام کرده اند و بدین وسیله خدمتی بزرگ به حوزه علمیه و رشد و بالندگی آن نمودند؛ تعدادی از آن مدارس عبارتند از:

1 - تجدید بنای سه طرف جنوبی و شمالی و شرقی مدرسه ذوالفقار و تکمیل طرف غربی آن

ص: 11

2- تأسیس مدرسه محمدیه در نزدیکی مدرسه ذوالفقار و تجدید بنای آن به صورت مفصل و اساسی در سه طبقه

3- تأسیس مدرسه الغدیر واقع در انتهای خیابان مشیر انصاری و تعمیرات و

بازسازی آن

4- تکمیل و نما سازی مدرسه با شکوه مرحوم آیت الله حاج آقا حسین خادمی (معروف به مدرسه عربان واقع در نزدیکی امامزاده احمد).

5- تأسیس و تجدید بنای مدرسه جوادیه متصل به مدرسه محمدیه در چهار طبقه.

6- تجدید بنا و توضع مدرسه خالصیه واقع در نزدیکی مسجد سلام در محله

قدیمی جماله).

7- تعمیرات اساسی مدرسه امامیه واقع در نزدیکی چهارراه ابن سینا و در مجاورت قبر بابا (قاسم)

8- تعمیرات اساسی مدرسه نیم آور

9- تعمیر مدرسه کاسه گران واقع در بازار ریسمان منشعب از بازار بزرگ، نزدیک مسجد جامع اصفهان).

10- تعمیرات مدرسه میرزا حسین (واقع در بازارچه بید آباد).

و نیز میتوان به تعمیر و بازسازی مدارس دیگر مانند: مدرسه حاج شیخ محمد علی نجفی معروف به ثقه الاسلام مدرسه، نوریه مدرسه امام هادی (ترک ها) مدرسه میرزا حسن مدرسه الماسیه و مدرسه درب، کوشک اشاره کرد

ص: 12

از دیگر خدمات شایسته مرحوم آیت الله حاج آقا حسن امامی (رحمه الله) میتوان این موارد اشاره نمود

ساخت و تهیه مسکن برای طلاب علوم دینی همکاری مداوم و گسترده با مؤسسه های دینی و انجمنهای خیریه مانند انجمن مددکاری امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف ، صندوق قرض الحسنه ابصالح المهدی علیه السلام رادیولوژی و آزمایشگاه مهدیه و....

و در یک کلام معظم له عالمی با عمل استادی، دلسوز، تربیت کننده ای مدبر بود، که با استفاده از علم و عمل و تقوی و مکارم اخلاقی نقش بسیار مهمی در رشد و توسعه حوزه علمیه، اصفهان و تعلیم و تربیت طلاب و تبلیغ و ترویج دین و دفاع از حریم مکتب ولایت و امامت ایفا نمودند.

سیره عملی و اشاره ها از زندگانی استاد

معرفی این چهره برجسته و برشمردن خصوصیات علمی و اخلاقی او تجلیل از

انسانی است که در آثار خویش فضیلت و اخلاق و سلوک عارفانه را به هم آمیخته و مجموعه فرهنگی با ارزشی را پدید آورده است.

در واقع این فرزندان و استوانه های عرصه ی اندیشه و عمل با توضیح و تبیین حقایق و انتشار مکارم به رشد جامعه و بالندگی و پویایی انسانها کمک کرده اند چنین فرهیختگان به رغم محرومیت ها و مشقات فراوان در راه احیای فضایل شکیبایی پیشه نموده و سرمایه ارزشمند خویش یعنی عمر با برکت خود را در

این راه مصرف نموده اند.

در حقیقت این راست قامتان جاودانه ی تاریخ از قله توحید و کوهستان یکتا

پرستی جویبارهایی را به سوی جامعه سرازیر نمودهاند تا صفا و صمیمیت درستی و راستی و فضیلت را به ارمغان آورده اند.

از جهت تکریم و بزرگداشت و شرح برخی از اوصاف علمی و اخلاق آیت الله حاج سید حسن امامی (رحمه الله) به معنی گرامی دانستن شخصی و فردی نیست بلکه ارج نهادن به فرهنگ والا و معارف نابی که مردانی سترگ (بزرگ و عظیم در راه ترویج و فهم درست آن قرآن و عترت به انسانهای تشنه حقیقت که جان خویش را فدا کرده اند خواهد بود.

هر چند معرفی ابعاد مختلف سیره این بزرگ مرد کار تنها من کمترین شاگرد نیست آن هم در زمانی که از غم فراق او می سوزم و می گریم و حالت قبض حرکت قلم بر دست و اندیشه ام حاکم است و آن گونه که می خواهم شاید بتوانم حق این بزرگوار را ادا کنم انشاء الله شاگردان عالم و با تقوای ایشان بخصوص آقازادگان آن عزیز مجموعه ای از زندگی و آثار وی را تهیه و چاپ و به جامعه فرهنگی و دینی ما ارمغان دهند تا رهپویان مسیر حقیقت او را بهتر بشناسند و شیوه و راهش را ادامه دهند.

این نغمه سرا کیست بگو نسراید *** بر این دل غمدیده دگر غم نفزاید

اما اشاره ها

1- عقل و ایمان : او دارای هوش و ذکاوت و استعداد سرشار همراه با ایمان و

تقوای الهی بود و همین ویژگی ها موجب آن شد که او را در مسیر عبودیت و معرفت حق راهنمایی کند و بهترین راه و طریقت را برای زندگی خود انتخاب

ص: 14

کند . یعنی شیوه انبیا و اوصیای دین تحصیل علم دین و دین داری ، تدریس ، ارشاد مردم و خدمت به مردم و ده ها خدمت دیگر ...) که تا آخرین لحظات عمرش ادامه داد. ایشان به پروردگار و عنایت او و ولیش امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف در زندگانش معتقد بود . لذا برای حل مشکلات مهمش جز خدا و اهل بیت علیهم السلام به هیچ کس امیداور و متوسل نبود .

مردان خدا پرده پندار دریدند *** یعنی همه جا غیر خدا یار ندیدند

-2- عبودیت و اخلاص

قال علی علیه السلام الاخلاص ملائک العبادَه «اخلاص ملاک عبادت است (1)

ایشان اهل عبادت و تحجد بود و از سن هفده سالگی در کنار علم آموزی به تهذیب نفس و سازندگی پرداخت و از نوافل بخصوص نماز شب غافل نبود. اهل دعا و بکاء بود، زیارت عاشورا زیارت جامعه ، دعای صباح بعد از نماز صبح با صدای حزین و دلنواز کار هر روز او بود ، به تلاوت قرآن در شبانه روز

اهتمام داشت بخصوص سوره واقعه را هر شب تلاوت میکرد به سوره یوسف و نکات تربیتی آن عنایت خاصی داشت و مناسبتهای گوناگون تفسیر این سوره را برای طلاب و مردم گوشزد می کرد .

از ریا ، عجب و خود خواهی به دور بود کارهایش برای رضای خدا بود و بس

زاهد بود ولی تظاهر به زهد نمیکرد لباس ساده و تمیز و دور از تشریفات می پوشید بیش از یک انگشتر عقیق) بدست نمیکرد . اهل تشریفات و مرید بازی نبود بی ادعا بود با اینکه تمام دروس حوزه را تدریس کرده بود . هیچگاه

ص: 15

اظهار فضل از ایشان نشنیدیم بقول مرحوم برادر گرامیشان حاج آقا احمد امامی (رحمه الله) به ما میفرمود: برادرم حاج آقای حسن امامی با اینکه مرد ملا و فاضلی است و همه کتب حوزه را تدریس کرده ولی من هیچگاه از ایشان نشنیدم که بگوید من کفایه یا خارج یا فلان کتاب را تدریس میکنم و ادعای فضل کند او به تمام معنا شئونات یک روحانی واقعی را رعایت می کرد و هیچ گاه از زی طلبگی خارج نشد و دیگران را به این امر سفارش می کرد.

خوشا آنان که با ایمان و اخلاص *** حریم دوست پیمودند و رفتند

3- توکل به خدا

وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ - هر کس به خدا توکل کند خدا او را کافی است و کفایتش میکند (1)

ایشان مانند برادر گرامیشان توکل عجیبی به خداوند و دستگیری های او داشت اعم از مسائل مادی یا معنوی و تمام این توفیقاتی که در زندگانی برای ایشان پیدا شد از همین روحیه بلند و اعتماد به پروردگار بدست آمده و همچنین در شرایطی که دشمنان و منافقان اثر حسادت کار را بر او سخت میکردند و موجبات تألم و آزار او را فراهم می کردند با حلم و توکل به خدا مانند کوهی استوار مقاومت میداشت و از حریم دین و ولایت دفاع میکرد لذا هر کجا قدمی و حرکتی بر میداشت خداوند آسانی و خیر و برکت همراه وی میآورد و آن کارها را به نتیجه میرسیدند مانند ده ها مدرسه علمیه و تربیت صدها طلبه

ص: 16

فاضل، تهیه مسکن برای طلاب دینی، خیریه ها، بیمارستانها و قرض الحسنه ها، تأسیس شبکه جهانی سلام مجموعه فرهنگی قائمیه اصفهان و... می باشد.

4- اخلاق

قال الباقر علیه السلام إِنَّ أَكْمَلَ الْمُؤْمِنِينَ إِيمَانًا أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا « از میان مؤمنان

کسی، ایمانش، از همه بهتر است که اخلاقش کامل تر باشد (1)

یکی دیگر از صفات برجسته استاد خُلُق نیکوی او در معاشرت فردی و اجتماعی بود، براستی، او در ابعاد مختلف زندگی حسن و نیکو بود و مصداق واقعی اسمش بود. او با برخورد نیک صبر و حلم و عفو و گذشت با سخنان، دلنشین

چهره ی باز همراه با تبسم و تقدم در سلام و معاشرتهایش توانست عده زیادی از مردم و شاگردان حتی علما و مراجع را به خود جذب و مراجع را به خود جذب کند و همین ویژگی ها توانست عده ای را علاقمند به اسلام و ولایت کند همچنین گروهی را به حوزه و طلبگی جذب کند و عده ای هم از گمراهی و ضلالت به هدایت و توبه . بکشاند ایشان یک وقت فرمودند روزی کمونیستی در بین راه مرا دید و حدود نیم ساعت به من جسارت کرد و من به او جواب ندادم که خود متأثر شد و :گفت سید حداقل یک ناسزا به من بگو

کسانی از مریدان یا از شاگردان ایشان بودند که بخاطر فهم غلط مسائل دینی و سیاسی در مقابل وی موضعگیری میکردند و بعد متوجه اشتباه خود میشدند و می آمدند نزد وی عذر خواهی میکردند! آقای امامی مانند یک پدر بزرگوار و

ص: 17

مهربان خود را به تغافل میزد و گویی مسئله ای واقع نشده و با اخلاق خوب و اندرزهای دلسوزانه آن شخص را متوجه اشتباهاتش می کردند.

5- تواضع

عن علی علیه السلام قال: بِالتَّوَّاضِعِ تُتِمُّ النِّعْمَةُ « بوسیله تواضع و فروتنی نعمت کامل می گردد (1)»

و عنه علیه السلام التَّوَّاضِعُ زَكَاةُ الشَّرْفِ (فروتنی زکات شخصت و شرافتمندی است. (2)»

از تواضع بزرگوار شوی *** وز تکبر ذلیل و خوار شی (3)»

یکی دیگر از ویژگیهای اخلاقی ایشان تواضع بود که در زندگی ایشان جلوه

خاصی داشت وی در عین وی در عین کمالات علمی و اجتماعی در مقابل مردم، شاگردان نزدیکان خود فروتن بود به طوری که همه احساس میکردند آقای امامی فردی صمیمی و نزدیک به آنهاست هیچگاه در ایشان تکبری یا اظهار فضل دیده نشد! لذا اکثر شاگردانش هرگاه مشکلی در زندگی برای آنها پیدا میشد به راحتی به ایشان میگفتند و وی حتی المقدور مشکل آنها را ولو در حد راهنمایی و دعا بود، برطرف میکرد او سالها در حجره و اتاق ساده کوچک در مدرسه نیم و در روی زیلو و پشت میز کوچک خودروی زمین مینشست و مشغول تحصیل و تدریس میشد، حتی تدریس دروس خارج فقه و اصول را تا دو دهه

ص: 18

1- نهج البلاغه حکمت، ص 224.

2- غرر الحکم (ج 2 ص 939)

3- سنایی.

آخر عمر بر اثر کثرت شاگردانش تابستانها در مدرس و زمستانها در مسجد نزدیک مدرسه نیم آور ، و سرانجام به سالن مدرسه جوادیه انتقال یافت و همچنین تا یک روز به آخر عمر خویش تدریس را ادامه داد!

او در مقابل علماء و دوستان خویش تواضع و احترام خاصی داشت. یادم هست روزی آیت الله ناصری برای خداحافظی زیارت خانه خدا به حجره ایشان آمدند

وی از پشت میز کوچک خود بلند شد و از ایشان استقبال گرمی کرد و دوزانو در مقابل ایشان نشست و با هم گفتگو کردند و سپس ایشان را تا دم در مشایعت کردند.

افتادگی آموز اگر طالب فیضی *** هرگز نخورد آب زمینی که بلند است (1)

6- ادب و تربیت

قال علی علیه السلام : الادب فی الانسان شجرة أصلها العقل - « ادب و اخلاق

حمیده در انسان درختی است که اصل و ریشه اش عقل است (2)

از ادب پر نور گشته است این فلک *** و ز ادب معصوم و پاک آمد ملک

یکی دیگر از ویژگیهای اخلاقی استاد ، ادب و حیاء بود ایشان چه در مقام سخن

و سخنوری و چه در تدریس یا معاشرت با مردم مؤدب بود. در عین آنکه به موقع

شوخی و مزاح می کردند ولی هیچگاه از جاده حیاء و ادب خارج نمی شدند

بخصوص در مقابل مردم و مریدان و به ما میفرمودند: مراقب باشید با مردم

ص: 19

1- پوریای ولی

2- نهج البلاغه ، کلمات قصار 51

معاشرت نیکو داشته باشید و از شوخیهای زنده و سخنان بی اساس با افراد جدّاً خود داری کنید تا دیگران جرأتشان به شما زیاد نشود و در نتیجه حریم روحانیت خدشه دار نشود اگر خدا ناکرده طلبه ای شئونات دینی و عرفی را رعایت نمیکرد ناراحت میشدند و با اندرزهای دلسوزانه در درسهای اخلاق و اعتقادات بطور کلی به آنها تذکراتی می داد طلبه های درس خوان و متین با حیاء و مودب نزد ایشان احترام خاصی داشتند و عملاً اگر مشکل مادی یا معنوی برای ایشان پیش میآمد با آنها کمال همکاری را داشت.

از خدا جویم توفیق ادب *** بی ادب محروم ماند از لطف رب

7- علاقه و ارادت به اهل بیت علیهم السلام

عن الرضا علیه السلام قال کمال الدّین ولایتنا والبرائة من عدونا.

کمال و تمامیت دین دوستی ما و دوری از دشمنان ما است.

دوستی اهل بیت علیهم السلام نعمتی است ارزشمند گوهری است گرانبها که کالایی با آن برابری نمی کند آنها سرچشمه همه زیبایی ها کمال ها ارزش ها و الایی ها میباشند.

دوستی و ارادت به اهل بیت علیهم السلام آثار و برکات بسیاری در پی دارد. یکی از مهمترین آثار این ، محبت برخوردار از حیات معنوی است. تنها کسانی از زندگی معنوی بهره امند میشوند که با اولیای خدا، پیوندی روحی داشته باشند و از چشمه معرفت و محبت آنان بنوشند.

ص: 20

از آنجا که عترت پیامبر صلی الله علیه و آله همتای قرآن و در هیچ مرحله از مراحل کمال تا حوض کوثر از هم جدا نیستند ولایت و محبت آنان سرچشمه، آن زمینه حیات معنوی انسانهاست.

تأثیر محبت اهل بیت علیهم السلام در زندگی معنوی، جامعه را از این سخن نورانی پیامبر گرامی صلی الله علیه و آله میتوان دریافت

که دوست دارد همانند من زندگی کند و چون من بمیرد و در بهشتی که پروردگارم وعده فرمود جای گیرد باید پس از من دوستدار علی علیه السلام و دوستدار دوستانش باشد و به امامان پس از او اقتدا، کند که آنان عترت من هستند از سرشت من آفریده شده و از فیض فهم و دانش برخوردار گردیده اند...» (1)

مرحوم آیت الله امامی یکی از مصادیق این حدیث میباشند. او به راستی ارادت

شدیدی نسبت به اهل بیت علیهم السلام داشت و در تمام فراز و نشیبهای نشیب های زندگی به آنها توسل می جست و در همه احوال از آنها پیروی می کرد. او مردی بود در حقیقت با تقوا و به راستی، موحد او کسی بود که اساساً توحید و توسل به اهل بیت علیهم السلام را در زندگی خود لمس می کرد. یک اتکا و اعتماد عجیبی به دستگیریهای خدا داشت او به راستی مرد حق و حقیقت بود. از خود و خودی رسته و به حق پیوسته بود.

ذکر زبانی او بیشتر با رسول الله بود و گویی از صاحب آن اسم یاری می طلبید

به خصوص به حضرت صدیقه طاهره علیها السلام و حضرت رضا علیه السلام توجه خاصی داشت گویی در معرفت آنها به مراحل کمال راه یافته بود.

ص: 21

در جلسات اباعبدالله الحسین علیه السلام شرکت می کرد و خود گاهی در

اریکه ی منبر قرار می گرفت و ضمن دفاع از حریم ولایت و روضه مصائب آن بزرگواران را میخواند و خود میگریست و دیگران را می
گریاند تولی و تبری بسیار قوی داشت و خود را تحت شعارهای تو خالی زمان قرار نداد و در عزای

مادرش حضرت زهرا علیها السلام پای پیاده در میان دسته ها حاضر میشد و

عزاداری میکرد و همین ارادت و دوستی به مقام شامخ اهل بیت علیهم السلام بود که موجب این همه توفیقات برای این بزرگ مرد
شد و توانست این همه خدمات شایسته و ارزنده را به اسلام و مسلمین انجام دهد.

8- علاقه به علم و تدریس

حضرت رضا علیه السلام فرمود: **آلَا: إِنَّ الْفَقِيهَ مَنْ أَفَاضَ عَلَى النَّاسِ خَيْرَهُ** « توجه داشته باشید عالم فقیه کسی است که خیرش به مردم
ریزش نماید» (1)

در روز قیامت به عالم: میگویند ای کسی که یتیمان آل محمد صلی الله علیه و آله را کفایت مینمودی و دوستان ضعیف ایشان را راهنمایی
میکردی، بایست تا درباره آنهایی که از تو علم یاد گرفته اند شفاعت کنی . مردم دسته دسته با او وارد بهشت میشوند

به گیتی بهتر از دانش وری نیست *** به جز دانش به گیتی مهتری نیست

سری سخت و دلی استوار باید *** که کار دین و دانش سرسری نیست

ز دانشور سخن باور توان کرد *** که نادان هر چه گوید باوری نیست

به نادان داوری بردن نشاید *** که جز دانش به گیتی داوری نیست

ص: 22

استاد عزیز ما بیش از شصت سال عمر گران مایه ی خویش را در راه تحصیل علم و دانش دینی در حوزه علمیه اصفهان گذراند و با تلاش مضاعف لحظه ای در این راه توقف نکرد آن هم در زمانی که حوزه علمیه اصفهان بر اثر حکومت وقت (پهلوی) دچار رکود و بی رونقی شده بود چرا که آنها عده ای از فضلالی حوزه را به دانشگاه ها و ادارات دولتی کشاندند و حوزه شدیداً دچار کم استادی شد. از طرف دیگر بسیاری از موقوفات و مدارس حوزوی را تخریب و به صورت پاساژ در آوردند و همچنین عده ای از روحانیت را خلع لباس کردند. و با شروع نهضت آیت الله خمینی (رحمه الله) در سال 1342 عده ای از طلاب و علما را به سربازی یا زندان بردند و عده ای از مراجع را تبعید کردند و در نتیجه حوزه های علمیه بخصوص حوزه اصفهان دچار مشکلات فراوان شد تا جایی که مرحوم آیت اله امامی (رحمه الله) می فرمودند من با تشویق پدرم به حوزه آمدم در زمانی که یک هم مباحثه برای خود پیدا نمی کردم. لذا ایشان بود که درد حوزه و سختیهای آن را از نزدیک لمس کرده بود و از درون می سوخت و متأثر

می شد و آروزی دیرینه ی وی این بود روزی بتواند تحولی عظیم در حوزه علمیه اصفهان پیا کند که طلاب با آرامش خاطر و علاقه تحصیل کنند و به درجات عالی علمی برسند.

لذا برای نیل به این منظور، کمر همت بست و از لذت های دنیوی به کم بسنده کرد، خواب، خوراک استراحت را تقلیل داد تا جایی که بیش از 5 ساعت در شب استراحت نداشت صبح ها بطور کلی نمی خوابید تا جایی که همسر ایشان

حیاء میکرد در بیداری ایشان بخوابد وی میفرمود کاری به من نداشته باشید شما استراحت کنید

از طرف دیگر با اینکه بیان شیوا و با محتوایی داشتند در ایامی که حوزه باز بود منبر نمی رفتند و مشغول تدریس بودند و با توکل به خدا و با کمک برادر گرامیشان آیت اله حاج آقا احمد امامی (رحمه الله) و بعضی از دوستانی دیگر مانند حجه الاسلام و المسلمین حاج سید حجت موحد ابطحی، حجه الاسلام و المسلمین حاج شیخ محمد علی، ابراهیمی مرحوم حاج شیخ اکبر فقیه با آنها همراه شدند و اولین مدرسه علمیه بنام (ذولفقار که دارای نظم و امتحان بود تأسیس کردند و بعد هم مدارس دیگر تحت اشراف ایشان راه اندازی شد از طرف دیگر درس های جنبی و جدید هم در این مدرسه تدریس میشد بطور مثال افرادی مانند شهید سرهنگ صیاد شیرازی زبان انگلیسی تدریس میکرد افرادی مانند آیت الله سبحانی، حجت الاسلام قرائتی از قم دعوت میشدند و اعتقادات و کلام جدید و نقد مکتبهای مادی و مارکسیسم را تدریس می کردند و به برکت همت بلند ایشان هزارها طلبه و شاگرد تربیت شدند که هر کدام در بوجود آمدن انقلاب اسلامی و حفظ آن بخصوص در زمان جنگ نقش آفرینی کردند و در نتیجه صدها نفر آنها در جنگ شهید و معلول شدند عده ای از آنها در پست قضاوت قرار گرفتند بعضی از اینها در سطح وزارت و مجلس خبرگان و نمایندگی مجلس راه یافتند و عده ای دیگر از آنها در آموزش و پرورش و دانشگاه های کشور در کرسی تدریس قرار گرفتند و بقیه

ص: 24

هم در حوزه ماندند و مشغول تدریس تحقیق و نویسندگی و وعظ و خطابه شدند

9- شیوه استاد با شاگردانش

قال الصادق علیه السلام : كُونُوا دُعَاءَ لِلنَّاسِ بِغَيْرِ السَّتِّكُمْ (1) « مردم را با اعمال خود دعوت کنید

برخورد استاد با شاگردانش بسیار متواضعانه بود مانند یک پدر مهربان و دلسوز

نسبت به فرزندانش به طوری که هر طلبهای احساس میکرد ایشان با او نهایت صمیمیت و دوستی را دارد انسان با آقای امامی بسیار راحت بود و هیچگاه در جلسات ایشان احساس خستگی و دل زدگی پیدا نمی کرد. گاهی انسان با کوهی از مشکلات نزد ایشان می آمد و او با لبخندی زیبا و چهره ی گشاده همراه با اندرزهای کوتاه و دلپذیری کوه را تبدیل به کاه میکرد و انسان با احساس سبکی از نزد ایشان خارج میشد.

استاد وقتی برای تدریس می آمدند با وضو بودند در بین راه اگر سؤالاتی طلاب یا مردم از او داشتند پاسخگو بود و گاهی قبل و بعد از درس مقداری مینشست و سؤالات را پاسخ میفرمود انتقاد پذیر بود از اساتید خود به احترام یاد می کرد و برای آنها طلب مغفرت مینمود و به مناسبتهایی داستانهایی و خاطره هایی از ایشان می گفت که در نشاط و روحیه گرفتن طلاب بی تأثیر نبود.

تدریس ایشان علاوه بر جنبه علمی ، ممزوج با اخلاق و معنویت بود، و با عمل و ، گفتار شاگردانش را به معنویت میخواند

ص: 25

جلوس او در کلاس آمیخته با وقار و نزاکت و ادب بود. در صورت امکان رو به

مهربانش به همه شاگردان بود به طلاب احترام قبله مینشست در تدریس نگاه گذاشت به خصوص اگر در آنها فضیلت و ویژگی هایی می دید به طور مثال اگر طلبه های ایراد و اشکال درستی میگرفت با کلمه احسنت... حرف او را تکرار می کرد در مجلس روضه ای تشریف می بردند و واعظی خوب منبر رفت او را تشویق میکرد و در حق او دعا می کردند.

یادم هست سالهایی که تازه منبر می رفتم منزل یکی از دوستان روحانی مشغول وعظ و خطابه در باب ولایت بودم که ایشان را پای منبر دیدم. ایشان بر خلاف بعضی از دوستان روحانی که چندان توجهی به مطالب ندارند سخنرانیم را با

دقت گوش میکرد و سرانجام بعد از منبر من را مورد تشویق قرار دادند.

حقیر در کنار تحصیل و تدریس علاقه خاصی به تحقیق و نویسندگی داشتم و مرتب نوشته هایم که در هفته نامه اولیاء اصفهان به صورت مقاله چاپ میشد خدمت ایشان و بعضی از طلاب و بزرگان میدادم که اگر اشکال و انتقادی هست بیان کنند که در چاپهای بعد که به صورت کتاب در میآید اصلاح شود. تنها استادانی که مرا تشویق می کردند ایشان و برادر گرامیشان حاج آقا احمد امامی و مرحوم شیخ اکبر فقیه رضوان الله علیهم بودند. (1) و همین تشویق ها بود که خداوند توفیق به ما داد ده ها کتاب در این راستا به تحریر در آوریم و به جامعه فرهنگ دوست به ارمغان دهیم. برآستی چه میشد در حوزه علمیه استعداد

ص: 26

1- به خاطر دارم سال گذشته در درس خارج فقه شان به مناسبتی کتاب آداب الشریعه مرحوم علامه فشارکی که به تحقیق و پاورقی اینجانب به چاپ رسیده بود را تعریف کردند و در روز عیدی به هر طلبه ای یک مجلد آن را اهدا کردند

ها را بهتر میشناختیم و زمینه رشد و تشویق آنها را فراهم می کردیم. یک وقت به ایشان عرض کردم افسوس که در حوزه های علمیه ی ما گاهی بیست سال پای طلبه ها زحمت کشیده میشود ولی چون در حوزه مدیریت درستی اعمال نمی شود، آنها یله و رها میشوند و اگر خود راه را پیدا نکنند بسیاری از این زحمات هدر میرود

10 - عالم زمان بود

قال الصادق علیه السلام : العالم بزمانه لا تَهْجُمُ علیه اللوابس (1)

کسی که زمان خود را شناسد آماج اشتباهات قرار نگیرد.

هر عالم اسلامی باید زمان خویش را خوب بشناسد باید بداند درد چیست و درمان کدام است؟ نیاز چیست و ضرورت کدام؟ تربیت شدگان حوزه های علمیه را شاید از درد و رنج دیگران غافل باشند و از سرنوشت جامعه ی اسلامی خبر باشند چرا که عالم اسلامی شیعی دیگر برای عصر و زمان خویش نیست او مسئولیتی را بر دوش دارد که رسالت پیامبران و امامان معصوم علیهم السلام است چنین رسالتی بسیار سنگین است و پیش از هر چیز باید به سلاح علم و اندیشه و قلم بیان و تقوا مجهز شد و قبل از هر چیز باید دانست که راه کدام

است و مقصد کجاست؟

مرحوم آیت الله امامی با این رسالت و بر اساس همین تعهد و ضرورت و نیاز، گام برداشت گرچه بیشترین خدمات و فعالیتش در حوزه متمرکز بود، اما او با بار علمی و مسئولیت الهی و با تربیت صدها شاگرد توانست خدمات زیادی را به

ص: 27

آن بود که درد کدام است تا به درمانش برخیزد نیاز کجاست تا در رفش بکوشد. راهی را که در پیش گرفت و تعهدی را که بر دوش کشید و سلاحی را که برگزید راه و تعهد و سلاح هر فردی است که تحصیل در حوزه علمیه را برگزیده است و زندگی او یعنی شیوه هر روحانی درد آشنا و مسئولیت شناس. او مانند جد بزرگوارش امام صادق علیه السلام درد را در جهل و نادانی مردم دانست و درمان را در بیداری مردم و نشر معارف اهل بیت علیهم السلام و تقویت مبانی مذهبی و حفظ آثار تشیع و مبارزه با مکتب های انحرافی و پیروان مذاهب باطله و حامیان خطوط ضد اسلامی و افکار وهابی زدگان و ایده های روشنفکر مآبانه و تصوف انحرافی می دانست لذا او در سخنرانی ها و مناظرات کوبنده که در قلم و بیان با آنها داشت مانند سدی بود در مقابل اندیشه های عناصر، ناپاک او با صراحت لهجه و قاطعیت با آنها برخورد میکرد او تا آخر عمر رنگ عوض نکرد نان به نرخ روز نخورد شخصیت پرست نبود خودش را به فرد و گروه و حزبی منحصر نمی کرد به چپ و راست گرایش نداشت، اصلا به این اندیشه ها اعتقاد نداشت هدفش فقط خدا و اهل بیت علیهم السلام بودند هیچگاه برای رسیدن به اهداف خویش از قدرتهای حاکم کمک نخواست و توکلش فقط به خدا و عنایتهای امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف بود. او از مردم و با مردم و برای مردم بود و کارهایش برای خدمت به دین و مردم

ن والقلم و ما یسطرون سوگند به قلم و آنچه می نویسند. (1)

قال رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ مات و میراثه الدفاترُ و المَحابِرُ و جَبَّتْ لَهُ الجَنَّةُ (2)

هر که بمیرد و میراث او دفترها و دواتها، باشد به بهشت می رود

انیس گنج دانایی کتاب است *** فروغ صبح دانایی کتاب است (3)

کتاب پر برگ و بارترین شاخه ای است که در کویر زندگی، سایه بر همه شئون انسانی و اندیشه ی آدمیان انداخته است باز جویان خطا از صواب از او گریزی ندارند و پویندگان طریق هدی را از آن روی بی نیازی نیست

اگر باز جویی خطا از صواب *** نیایی یکی همنشین چون کتاب

مرحوم آیت الله امامی از زمره افرادی بودند که به کتاب و کارهای فرهنگی بسیار اهمیت میدادند و در کنار تأسیس و تعمیر مدارس حوزه علمیه اصفهان هر کدام نیاز به کتابخانه ای داشت با خرید کتاب و اهداء کتابهای شخصی خود

آن مدارس دین خود را در امور فرهنگی در این مورد ادا میکردند بعضی از کتابهای خطی که سالها از دسترس پوینده های علم و دانش دور مانده بود ترتیب چاپ و نشر آنها را داد و از طرف دیگر از کتابها و نشر روز غافل نبود به نمایشگاه های بزرگی که در شهرهای مختلف برگزار میشد

ص: 29

1- سوره قلم آیه 1

2- ارشاد القلوب / صفحه 176

3- جامی

افرادی را می فرستاد تا کتب جدید را خریداری کنند و آنها را به کتابخانه های

حوزه علمیه اهدا می کرد. بنده یکی از کسانی بودم که ایشان به سلیقه و انتخاب

بنده در کتاب شناسی احترام می گذاشت.

سال های متمادی کتابهای چاپ جدید را برای وی خریداری می کردم و خدمت ایشان عرضه می کردم و وی از دیدن کتابها بسیار خوشحال میشد. یادم هست روزی چهار کتاب خطی که زمان آقای میر سلیم (وزیر وقت ارشاد به چاپ رسیده بود از تهران تهیه و خدمت ایشان آوردم که در موضوع تفسیر ریاضیات و ... بود ایشان ایشان پس از مطالعه بسیار خشنود شدند و بنده را مورد تشویق قرار دادند

همچنین کتاب انوار المعارف میرزا مهدی اصفهانی را که در این زمان کمیاب

بود از مشهد برای آن عزیز فراهم کردم و به او دادم بسیار خرسند شدند و در حقم دعا کردند. ایشان حتی مدارس را که تأسیس و تعمیر می کردند، سعی می کردند حداکثر کارهای فرهنگی و دینی را در آن انجام دهند. یکی از بهترین مدارس که ایشان حدود بیش از ده سال برای آن زحمت کشیده اند مدرسه علمیه خالصیه است که دارای ده ها کتیبه با خط زیبا به آیات و احادیث اهل بیت علیهم السلام زینت داده شده است

یک روز در حجره ی مدرسه ی نیم آور خدمت ایشان رسیدیم فرمودند هر کدام از آقایان چند بیت شعری راجع منزلت علم بیاد دارند بخوانند، برای یکی از کتیبه های مدرسه خالصیه می خواهم و سرانجام شعری که از ابو علی سینا خواندم مورد توجه ایشان قرار گرفت و یادداشت کردند. مدتی از این قضیه

گذشت روزی تنها به اتفاق وی به مدرسه خالصیه رفتم ایشان تبسم ملیحی فرمودند و گفتند از شما یک یادگاری در این مدرسه باقی مانده و آن شعری که در حجره گفتید حال نظاره کن در این کتیبه دیدم با خط زیبا آورده شده است

دل گرچه در این بادیه بسیار شتافت *** یک موی نداشت ولی موی شکافت

اندر دل من هزار خورشید بتافت *** آخر به کمال ذرهای راه نیافت (1)

حدود یک ساعتی در آن روز در خدمت آن عزیز بودم ایشان فرمودند به کارهای تحقیقی برای طلبه های درس خوان علاقه مند هستم و آرزو دارم اینجا یک موسسه تحقیقی و علمی شود که در آن صدها عالم محقق و نویسنده تربیت شوند و حتی فرمودند قبرم را در راهروی این مدرسه در حجره ای قرار داده ام که در کنار جویندگان علم و دانش باشم (البته بعد به خاطر مصالحی وصیت ایشان تغییر کرد.) و در محل امامزاده ابوالعباس در کنار برادر گرامیشان حاج آقا احمد امامی به خاک سپرده شدند. روحش شاد و مقامش متعالی باد.

12- مبارزات سیاسی

قال علی علیه السلام: خَيْرُ السِّيَاسَاتِ الْعَدْلُ (2).

حضرت فرمودند: بهترین سیاستها عدل و داد است .

آن بزرگوار در کنار علم و تدریس در حوزه دارای روحیه ظلم ستیزی و مبارزه با فساد بودند و در مواقع حساس طبیعت کفر ستیزی خود را بروز می دادند و

ص: 31

1- ابو علی سینا

2- غرر الحکم ج 4 ص 135

علی رغم اینکه غرق در مسائل علمی و تدریس و رسیدگی به مسائل حوزه و

سایر نیازهای جامعه بودند اما مسائل سیاسی جامعه را هم از نظر دور نمی داشتند، و در هر مناسبتی در کنار برادر بزرگوارشان مرحوم آیت الله حاج آقا احمد امامی با کمال شجاعت و شهامت بدون هیچ پروایی از پیامد های آن، آنچه را تشخیص می دادند دنبال تا به نتیجه برسد. سالهای متمادی در کنار برادرشان با حکومت ستم شاهی پهلوی مبارزه کردند و همین روحیه و خصلتها موجب آن شده بود که طلبه هایی که زیر نظر آنها تربیت می شدند روحیه ظلم ستیزی در آنها پدیدار شود.

و همچنین آن بزرگ مرد با طاغوت، زمان با افکار و اندیشه های منحرفانه که

اعتقادات مردم را هدف قرار داده بود مبارزه میکردند مانند بهائیت، وهابیت، بدعت گذاران حامیان کتاب شهید جاوید اندیشه روشنفکرانه شرقی و غربی بی بند و باری، فساد روحانی نماهای درباری و.... که متأسفانه بعد از انقلاب،

چهره های این افراد عوض شد و تحت حمایت از نهضت و مردم وارد صحنه و بعضی از پست ها شدند که اگر عنایات پروردگار و امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف معلوم نبود بر سر این مملکت و نظام چه مصائبی وارد میشد! مرحوم حاج حسن فقیه امامی و مرحوم برادر بزرگوارشان حاج آقا احمد فقیه امامی از سکان داران این انقلاب بودند و از اولین کسانی بودند که نام آیت الله خمینی (رحمه الله) را در اصفهان مطرح کردند و الفبای این نهضت را به مردم آموزش دادند و چه رنجها و سختیها چه قبل و بعد از انقلاب کشیدند آن هم به خاطر صداقت و درستیشان چرا که آنها رنگ عوض نکردند و با سیاست های

زمانه تغییر نکردند و همچنین نان به نرخ روز نخوردند و خود را آلوده به احزاب و گروه های منحرفانه نکردند

لذا حضرت آیت الله العظمی خمینی (رحمه الله) علاقه ی خاصی به این بزرگواران داشتند و اگر اطلاعات درست آنها به ایشان نبود معلوم نبود که افرادی مانند

سید مهدی هاشمی به اتفاق مرجعشان با این نهضت و مردم چه می کردند جهت نبود که وقتی این باندها گرفتار و دستگیر شدند از نامه هایی که به دست آمد آنها قصد داشتند افراد و شخصیت هایی که نقش مهمی در بوجود آوردن انقلاب داشتند ترور کنند از جمله این دو برادر بزرگوار بودند که در صدد ترور آنها بر آمده بودند.

دشمنان منافق و منحرفان جاهل و داعیان روشنفکر و اندیشه های تسامح و تساهل دست از نیرنگ و خدعه های خود برداشته و با شیوهی اتهام و شایعات دست به ترور شخصیت این بزرگواران زدند تا جایی که آنها را ضد نظام و ولایت فقیه معرفی کردند همانهایی که هیچ از الفبای انقلاب نمی دانستند و هیچ اعتقادی به نهضت اسلامی نداشتند و بعضی از آنها خود را داعیان نظام و دایه دلسوزتر از مادر معرفی میکردند یادم هست روزی مرحوم آیت الله حاج آقا احمد امامی بعد از درس فرمودند: خدا لعنت کند کسی که ما را ضد نهضت و انقلاب و ولایت فقیه معرفی می یعنی ما سالها زندانی و شکنجه ساواک را دیدیم به خاطر حکومت اسلام و ولایت فقیه منتهی ما با آفات انقلاب و ولایت فقیه که دشمنان به وجود آورده اند مخالفیم؟

کتاب روش رهبران انقلاب جمهوری اسلامی ایشان دلیل بر این ادعاست! و گاهی این شعر را با سوز و گداز و آهی سرد می خوانند:

تاریک باطنان همه شاد و خرمند *** ای روشنی عقل تو بر ما بلا شدی

و در ادامه فرموده بودند آمریکا بهترین شخصی که برای اسلام آمریکایی در ایران مطرح کرد در این زمان دکتر شریعتی بود و بعد از او هم امثال سروش و بنی صدر و... که به شکل‌های دیگر اندیشه‌های او را نشر دادند و نیروهای انقلاب را به جان یکدیگر انداختند؟! و هنوز هم آثار شومش در دانشگاه دانشجویان و بعضی از روحانیون جوان زده و بخشی از رسانه‌ها نشریه‌ها و ادامه دارد...

فلک به مردم نادان دهد زمام مراد *** تو اهل دانش و فضلی همین گناهت بس

آه آه از دست صرافان گوهر ناشناس *** هر زمان خرمهره را با در برابر می کنند

کلام مرحوم آیت الله امامی (رحمه الله) با این گروه‌ها اختلاف اعتقادی بود چرا که مبانی فکری و ایدئولوژی آنها از روشنفکران غربی گرفته میشد همان‌هایی که مرحوم شهید مطهری در نامه‌ای که به حضرت امام (رحمه الله) مرقوم داشته بود گفته بود، اگر روزی افکار امثال، شریعتی بنی صدر و... را نقد و بررسی کنیم صدها مطلب ضد دین و قرآن در نوشته‌ها و سخنرانی‌های آنها پیدا میشود آقای امامی روزی فرمودند: از شهید مطهری سؤال کردم آیا دکتر شریعتی اهل عبادت و فرائض بود؟ فرموده بود: خیر آقا اهل این حرفها نبود! و باز فرموده بود آمریکا بهترین عامل و مهره‌ای که برای نشر اسلام آمریکایی

در ایران پیدا کرد همین آقای دکتر شریعتی میباشد. مرحوم آیت الله سید محمد باقر موسوی (مترجم) (المیزان می: گوید روزی خدمت علامه طباطبایی رسیدم و چند نمونه از کتابهای دکتر شریعتی مانند اسلام شناسی را در مقابل ایشان مشاهده کردم، از آن بزرگوار سؤال کردم این کتاب ها اینجا چه می کنند؟ با تبسم ملیحی در جواب بنده فرمود آورده اند برای من تا تصحیح کنم ولی آنقدر مطالب خلاف اسلام در آنها یافت میشود که قابل اصلاح نمی باشد. مرحوم آیت الله حاج آقا حسن امامی قبل از انقلاب در حوزه فعالیت خود ضمن دفاع از حریم مرجعیت امام را به عنوان سنبل مبارزه انقلاب برای طلبه ها معرفی می کرد و کتاب تحریر الوسیله ایشان را به عنوان یکی از کتاب های فنی مطرح و تدریس کرد.

اعلامیه های حضرت امام را در منزل آیت الله خادمی تهیه و توسط عده ای در

اصفهان نشر میدادند او وکیل امام بود و در مسافرتش در نجف به دیدار ایشان می رفت.

هر چند ایشان در ظاهر فردی آرام و معتدل به نظر می رسید ولی کارهای بسیار بزرگ و مهم در باب حمایت از دین و حریم ولایت انجام میداد.

به خاطر دارم بعد از پیروزی انقلاب هنوز وضع دادگاه به هم ریخته بود و بسیاری از مسائل قضایی رسیدگی نشده بود به خصوص در اصفهان که وضعیت خاص داشت لذا بسیاری از مراجعات مردم و دادرسی آن در منزل آیت الله خادمی (رحمه الله) انجام میشد که قسمت های مهم آن را ایشان به آقای امامی ارجاع می دادند که حل و فصل کنند.

همچنین آیت الله امامی از حوزه علمیه اصفهان و مسئولیت هایی که در آینده بر

دوش افراد آن خواهد آمد غافل نبودند لذا برای نیل به این منظور برنامه های درسی مدارس که زیر نظر ایشان بود فعال تر کردند که به بعضی از آنها اشارات کوتاهی میکنیم

1 اعزام مبلغ در سطح وسیع به شهرها، روستاها ادارات کارخانه ها، مدارس آموزش و پرورش...

2- تدریس پیش نویس قانون اساسی در مدرسه و حوزه توسط یکی از اساتید (ح الف)

3- دعوت اساتید طراز اول حوزه علمیه قم به اصفهان مانند آیت الله سبحانی و... تدریس آنها در حوزه و مدرسه در مباحث روز مانند نقد مارکسیست که آن

روزها آفاتی برای نهضت بودند که اندیشه مارکسیست را سازمان مجاهدین به عنوان ایدئولوژی خود مطرح کردند البته با رنگ اسلامی و انقلابی

4- بعضی از کتابهای شهید مطهری آیت الله سبحانی و... در کلاس های کلامی و اعتقادی تدریس شد

5- دفاع و حمایت از ارزشهای اسلامی و شعائر مذهبی و دفاع از حریم قرآن و ولایت به خصوص حمایت از حوزه علمیه اصفهان و (طلاب) که محور و هدف نهایی این بزرگوار بود.

خود ایشان در فرازهایی از وصیت نامه شان فرموده خداوند متعال خود میداند که جز رضای خدا هدفی را دنبال نمی کردم و اگر کارهای دیگری از من انتظار می داشتند شاید هم به موقع بود) من رسیدگی به وضع حوزه و مدارس را بر

همه چیز مقدم میدانستم ولی بعضی از طلاب جوان درد مرا احساس نمیکردند و هر چند صباحی بهانه جویی میکردند و به وسیله بعضی از عناصر مغرض تحریک میشدند ولی بسیاری از آنان پس از گذشت زمان متنبه می شدند.

6- نقشه های بعد از نهضت که دشمنان برای دین و روحانیت و مردم بودند را به موقع به طلاب و بعضی از مسئولین گوشزد می کردند.

7- بحث ولایت فقیه را در بخشی از درسهای خارج تدریس کردند.

8- ویژگی های یک حکومت اسلامی به عنوان استاندار یک نهضت اسلامی تدریس و به صورت جزوه ای نوشتند و به چاپ رساندند.

حال در اینجا بخشی از ویژگی های یک حکومت اسلامی که قلم آن بزرگوار در اوایل انقلاب تحریر شده یادآور میشویم، باشد که فراموش نکنیم این مرزبان امامت و ولایت چه زحماتی برای حفظ اعتقاد مردم کشیده که شاید ثمره آن را در حکومت اسلامی ببیند ولی افسوس که قدر آن عزیز را آن گونه که بود نشناختیم تا از دست ما برفت

وظایف مسئولین در حکومت اسلامی

1- باید با مردم با رأفت و مهربانی رفتار نماید نه با حالت خشم و وحشی گری

2- ریاست را وسیله تکبر و خود پسندی قرار ندهند و انتظار تعظیم و تملق از

مردم نداشته باشند.

3- در رفتار با مردم رعایت احکام و قوانین را بنمایند و خود یا بستگان و دوستان را بر دیگران مقدم ندارند.

4- به نیکوکاران و خلاف کاران با یک چشم نگاه نکنند بلکه نیکشان احترام و خلاف کاران را کیفر دهند.

5- به ملت احسان کنند و چیزی را که توانایی آن را ندارند به آنان تحمیل نکنند

6- به ناتوانان، بیماران نیازمندان طبقات ضعیف اجتماع بیشتر توجه نمایند و گروهی را انتخاب نمایند که دقیق بر وضع آنان رسیدگی کنند.

7- در شبانه روز وقت معینی را به رسیدگی به شکایات اختصاص دهند که مردم بتوانند به طور مستقیم و سریع خود را با حاکم و رئیس در میان گذارند.

8- کارهای مردم را هر چه زودتر انجام و به تأخیر نیندازند و در عین حال عجله و شتاب زدگی از خود نشان ندهند.

9- باید حاکم با مردم کاملاً در تماس باشد و در کارها تنها به اطرافیان خود اعتماد نکنند زیرا ممکن است آنان کارهای خوب یا بد را به عکس جلوه دهند یا اشخاص را آن طور که هستند معرفی نکنند یا کارهای کوچک را بزرگ و کارهای بزرگ را کوچک نمایش دهند خلاصه سعی کند شخصا مطالب را از

متن اجتماع دریافت نماید.

10- در مصرف اموال بین خویش و بیگانه فرق نگذارد و عادلانه تقسیم نماید. 11- در خوش رفتاری با مردم منتهی بر کسی، نگذارد زیرا این وظیفه ای است که به عهده آنان گذارده شده است.

ص: 38

12- اگر مردم به علتی بدگمان شدند سعی کنند فوراً آن سوءظن را برطرف نمایند اینها و دیگر وظایفی که از عهدنامه امیرالمؤمنین به مالک اشتر میباشد که همه مسئولین باید از آن پیروی کنند (1)

در روایتی از حضرت علی علیه السلام آمده خردمندترین فرمانروا کسی است

که خود را چنان سیاست و تربیت کند که جایی برای حجت آوری و اعتراض

ملت بر او باقی نماند و با مردم چنان سیاستی در پیش گیرد که حجت خود را بر

آنان ثابت و تمام کند. (2)

13 - جامعیت او

أولم یروا أنا نأتی الأرض نَنْقُضُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا (3)

آیا ندیدی که ما به سوی زمین توجه میکنیم و از اطراف و کرانه ها آن میکاهیم منظور کاهش عالم و دانشمندان جامعه میباشد.

شخصیت افراد و ارزش واقعی هر کس وابسته به اثر وجودی او میباشد هر قدر

اثرات وجودی شخص بیشتر و دایره ی نفوذ و گسترش اثرش وسیع تر باشد ارزش معنوی او تأثیرش در جامعه بیشتر خواهد بود این حالت در فقدان و پس از مرگ اشخاص بهتر و روشن تر مکشوف و آشکار میشد

گاهی اثرات وجودی از شهر و کشور تجاوز میکند و پرتو شعاعش در سراسر جامعه مذهبی یا سیاسی در شئون فرهنگی و حیات معنوی و روحانی آن اثر می گذارد و به جایی میرسد که محور معنوی قلوب واقع میشود. روی این

ص: 39

1- فقط جمهوری اسلامی نشریه مدرسه ذوالفقار

2- میزان الحکمه / ج 6 / صفحه 2624

3- سوره رعد آیه 41

جهت در فقدان او شکافی در اجتماع به وجود می‌آید و رخنه ای پدیدار میشود که اثرش به تمام افراد جامعه میرسد و هر چه زمان سپری میشد آن رخنه ای که

از مرگ او حادث شده اثرش محسوس تر و آشکارتر میشود. این رخنه تلمه دینی است که پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود

إذا مات الفقیه العالم ، تَلَمَّ فی الاسلامِ تَلْمَةً لَا یَسُدُّهَا شَیْءٌ

چون فقیهی عالم بمیرد رخنه ای افتد که چیزی آن را نتواند بست (1)

مرحوم آیت الله امامی (رحمه الله) با توجه به خدمات ارزنده و آثار مهمی که از خود به یادگار گذاشت به تنهایی یک امت بود نه فرد و به دیگر سخن از زاویه چشم، ظاهری فردی به شمار می آمد اما توجه به کارهایی که انجام میداد در اعداد امتها بود و فقدان او فقدان امت بود نه یک فرد

از شما دو چشم و یک تن کم *** وز شمار خرد هزاران بیش

استاد بزرگوار ما در جامعیت بی نظیر بود. او از علمایی بود که جهاد نفس خود

را با جهاد علمی و اجتماعی توأم ساخته بود. او از زمره روحانیون بود که از نظر علم و دانش تألیف و نگارش تقوا و پرهیزگاری زهد و وارستگی خدمت و انجام وظایف اجتماعی در سطح خاصی قرار داشت هر چند گذشت زمان و نشیب و فراز، روزگار نام و نشان بسیاری از شخصیتها را در خود مخفی و

پنهان میسازد و در بستر جهان بسیاری از امواج تاریخی را به خاموشی میسپارد و پس از اندی دیگر اثری از آنها باقی نمیماند ولی اولیای الهی و انسانهای نمونه به خاطر عظمت و صلابتی که دارند از این اصل مستثنی

ص: 40

می باشند به گونه ای که هاضمه ی جهان را یارای تحلیل آنها نیست و بسان برلیان در معده دنیا میمانند و از خاطرها محو و نابود نمی گردند و مرحوم آیت

الله امامی یکی از برلیانها بود.

به هر ترتیب سرانجام این مجاهد نستوه و مرزبان غیور قرآن و ولایت و آن خورشید پر فروغ، طریقت پس از عمری تلاش و کوشش رو به افول گرایید و در روز یکشنبه 89/12/15 در طهارت و وضو در حالی که عازم به سوی تدریس فقه و اصول بود در سن 76 سالگی روحش به عالم ملکوت پرواز کرد و با اجداد طاهرینش محشور شد هرچند) با رفتنش رخنه در اسلام افتاد که چیزی جای او را پر نمیکند.

آنکه بود اندرز امر و نهی و درس صحبتش *** چون گهر آویزه گوش خردمندان علم

از نظر گردید پنهان اختر تابان علم *** شد رغام خاک ابر کوکب رخشان علم

کشتی ارشاد را موج قضا در هم شکست *** یا فرو افتاد از باد قدر سکان علم

ثلمه ای شد در حصار دین ز فقدانش پدید *** تا که سازد بعد از او مسدود از مردان علم

14- برگزیده ای از سخنان و مواعظ

قال علی علیه السلام فی المَواعظِ جَلاءُ الصُّدُورِ (1)

جلا و روشنی سینه ها در پند و نصیحت است

مرحوم آیت الله امامی در طول عمر شریف و با برکت خود به مناسبت های مختلف مردم و جامعه و به خصوص طلاب و خاندان خویش را پند و اندرز میداد که نوعا از قرآن و عترت استفاده میکرد که ما در اینجا به عنوان حسن

ص: 41

ختم کلام بخشی از مواعظ ایشان را یاد آور میشویم تا مانند چراغی برای جویندگان و علاقه مندان به علم روشن شود و آنها را به مقصد و معبود برساند. او می فرمود :

1 در تمام امور کارهایتان برای تقرب به خدا باشد -2- بهترین زاد و توشه تقوی میباشد - در تمام امور زندگی به پروردگار توکل داشته باشید 4- معرفت به اهل بیت علیهم السلام بخصوص امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف داشته باشید و از آنها در کارهایتان یاری بخواهید 5- تقوی و خدمت به بندگان خدا رمز موفقیت یک طلبه میباشد 6- اوامر الهی را اطاعت کنید و رضایت او را در زندگی دنبال کنید 7- از گناه و معصیت جداً خودداری کنید که موجب سلب توفیق میشود - واجبات الهی را درست و به موقع انجام دهید 9- نماز شب و نوافل را انجام دهید 10- از تلاوت قرآن ادعیه و دعایی که از معصومین علیهم السلام رسیده غافل نباشید 11- نظم و پشتکاری در زندگی تحصیل علم داشته باشید 12- در تهذیب نفس و کمالات اخلاقی کوشا باشید 13 در زندگی از حلم و بردباری استمداد بجوییم - 14 به پدر و مادر نیکی کنید که بسیاری از توفیقات من به خاطر دعای پدر و مادرم میباشد 15 احترام به سادات و ذریه پیغمبر خدا داشته باشید 16 صله رحم کنید -17 با عمل به دستورات دین موجب هدایت مردم شوید -18 از کارهای خلاف عرف پرهیز کنید 19 خود را آلوده به گروهها و احزاب سیاسی نکنید و همیشه حریت خود را حفظ کنید -20 مراجع و علما دین را احترام کنید 21 - طلاب احترام یکدیگر را داشته باشند به خصوص در میان جامعه و مردم -22 تواضع و فروتنی را

ص: 42

فراموش نکنیم که آن موجب عزت آدمی است و شما را بین مردم عزیز و محبوب می‌کند -23 با مردم معاشرت نیکو داشته باشید -24 همیشه با وضو باشید و برای کارهایتان برنامه ریزی کنید -25 ساده زیستی و قناعت و بی توجهی به دنیا و همچنین دوری از تشریفات را در زندگی شیوه خود قرار دهید

-26 رازدار مردم باشید و به وعده خود عمل کنید -27 بین الطلوعین بیدار باشید و به عبادت و مطالعه پردازید -28 به اساتید و بزرگ ترها احترام بگذارید 29 از خود خواهی و تکبر و غرور علمی دوری کنید -30 برای خانواده خود الگوی خوبی باشید -31 مراقب بهداشت و ظاهر آراسته ی خود باشید -32 در تحصیل علم و کسب معارف دینی جدیت و پشتکار داشته باشید -33 اعتیاد به هیچ مواد مخدوری نداشته باشید (حتی به تلویزیون، اینترنت و امثال آن که آفات علم است -34 از افکار و اندیشه صوفی گری دوری کنید -35 در عبادت و زندگی اعتدال داشته باشید -36 از غیبت و دروغ و نفاق و دیگر صفات رذیله دوری کنید -37 به سربازان امام زمان خدمت کنید -38 زیاد استغفار کنید 39 محاسبه نفس داشته باشید 40 از نفرین مظلوم و انحرافات دین پرهیز کنید.

در اینجا نیک دیدم برای استفاده طلاب عزیز و دانشجویان علوم دینی صفحه ای مواعظ که به عنوان یادگار برای این حقیر نوشته اند به عنوان حسن ختام در اینجا بیاورم تا ان شاء الله در پرتو سخنان نورانی آن بزرگوار مرزبان های خوبی برای حریم دین و ولایت باشیم.

والسلام علیہ یومِ وُلْدٍ و یومِ یَموتُ و یومِ یُبْعَثُ حیا

اقل الطلاب - سید محمد رضا هاشم زاده

بعد الحمد والصلوة: آنچه از نظر قران کریم و احادیث کول گرامی اسلام قم و روایات مال بیت علیهم السلام قطعی و ستم است و تاریخ زندگانی افراد و جوامع بشری نیز بران گواه است نیست که پیغمبر اسلام آنرا در یک جمله خلاص فرموده و اعلام کرده که دائم الذنوب و دوائکم الاستغفار دورد شما گناه و درمان شما طلب آمرزش است لذا اگر ابتلاءات و گرفتاری های انسان هادیشه یابی شود نوعا به یک باشند گناه هندی می شود به جهت گفته اند یکی از شرائط اجابت دعا است که بیش از درخواست رفع نیازمندیهای مادی و معیوبی از خداوند طلب آمرزش شود برداری است شناخت کتابان و شناخت پی آمد پر یک عامل اموثری است برای پر هر و اجتناب از آنها از این جهت فاضل ارجمند جناب حجه الاسلام های تاسید محمدرضا هاشم زاده داست افاضاته با استفاده قران عظیم و احادیث اعتبره به این امرام و حیاتی اقدام نموده و با عباراتی شیوا و قلمی رسا علل و عواقب گناهان را بررسی راه مبارزه با آنها را بیان داشته اند خداوند این قدمت بزرگ را از درید قبول فریاید و وسیله نشر دیگر آثار با برکت ایشان به ویژه کتاب پراج سپرت عملی اهل السبت المهام اسلامی را فراهم نماده والسلام علیکم و محمد الدو وکانه

سید حسن فقیم رابی

بسمه تعالی

جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

با اموال و جان های خود، در راه خدا جهاد نمایید، این برای شما بهتر است اگر بدانید.

(توبه : 41)

چند سالی است که مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه موفق به تولید نرم افزارهای تلفن همراه، کتاب خانه های دیجیتالی و عرضه آن به صورت رایگان شده است. این مرکز کاملاً مردمی بوده و با هدایا و نذورات و موقوفات و تخصیص سهم مبارک امام علیه السلام پشتیبانی می شود.

برای خدمت رسانی بیشتر شما هم می توانید در هر کجا که هستید به جمع افراد خیراندیش مرکز بپیوندید.

آیا می دانید هر پولی لایق خرج شدن در راه اهلبیت علیهم السلام نیست؟

و هر شخصی این توفیق را نخواهد داشت؟

به شما تبریک میگوئیم.

شماره کارت :

6104-3388-0008-7732

شماره حساب بانک ملت :

9586839652

شماره حساب شبا :

IR390120020000009586839652

به نام : (موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه)

مبالغ هدیه خود را واریز نمایید.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک 129/34 - طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: 03134490125

دفتر تهران: 021 - 88318722

بازرگانی و فروش: 09132000109

امور کاربران: 09132000109

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

